

Stage A: cultuurwetenschappen (H002294)

Cursusomvang (nominale waarden; effectieve waarden kunnen verschillen per opleiding)

Studiepunten 4.0 **Studietijd 108 u**

Aanbodsessies en werkvormen in academiejaar 2026-2027

A (Jaar)	Nederlands	Gent	stage
			werkcollege
			hoorcollege

Lesgevers in academiejaar 2026-2027

Aerts, Koen	LW03	Verantwoordelijk lesgever
De Langhe, Sofie	LW03	Medewerker
Denaeghel, Inge	LW03	Medewerker
Ducheyne, Frederika	LW03	Medewerker
Matthynssens, Bas	LW01	Medewerker
Rombaut, Eef	LW03	Medewerker
Roose, Hanne	LW03	Medewerker
Van Gerven, Julie	LW01	Medewerker
Montero Perez, Maribel	LW06	Medelesgever

Aangeboden in onderstaande opleidingen in 2026-2027

	stptn	aanbodsessie
Educatieve Master of Science in de talen (afstudeerrichting Afrikaanse talen en culturen)	4	A
Educatieve Master of Science in de talen (afstudeerrichting Oost-Europese talen en culturen)	4	A
Educatieve Master of Science in de talen (afstudeerrichting Oosterse talen en culturen)	4	A
Educatieve Master of Science in de cultuurwetenschappen (afstudeerrichting archeologie)	4	A
Educatieve Master of Science in de cultuurwetenschappen (afstudeerrichting geschiedenis)	4	A
Educatieve Master of Science in de cultuurwetenschappen (afstudeerrichting kunstwetenschappen)	4	A
Educatieve Master of Science in de cultuurwetenschappen (afstudeerrichting moraalwetenschappen)	4	A
Educatieve Master of Science in de cultuurwetenschappen (afstudeerrichting wijsbegeerte)	4	A
Educatieve Master of Science in de talen (verkort traject) (afstudeerrichting Afrikaanse talen en culturen)	4	A
Educatieve Master of Science in de talen (verkort traject) (afstudeerrichting Oost-Europese talen en culturen)	4	A
Educatieve Master of Science in de talen (verkort traject) (afstudeerrichting Oosterse talen en culturen)	4	A
Educatieve Master of Science in de cultuurwetenschappen (verkort traject) (afstudeerrichting archeologie)	4	A
Educatieve Master of Science in de cultuurwetenschappen (verkort traject) (afstudeerrichting geschiedenis)	4	A
Educatieve Master of Science in de cultuurwetenschappen (verkort traject) (afstudeerrichting kunstwetenschappen)	4	A
Educatieve Master of Science in de cultuurwetenschappen (verkort traject) (afstudeerrichting moraalwetenschappen)	4	A
Educatieve Master of Science in de cultuurwetenschappen (verkort traject) (afstudeerrichting wijsbegeerte)	4	A
Educatieve Master of Science in de cultuurwetenschappen (verkort traject)	4	A

Onderwijstalen

Nederlands

Trefwoorden

vakdidactisch handelen, pre-service training

Situering

Dit opleidingsonderdeel draagt bij tot de realisering van de basiscompetenties voor leraren en de opleidingscompetenties van de educatieve masteropleiding UGent, zoals opgenomen in de opleidingsfiche en geconcretiseerd in de competentiematrix, te consulteren op www.ugent.be/educatievemaster

De stage sluit aan bij de vakdidactiek en de hieraan gekoppelde onderwijsbevoegdheid.

De leerinhouden van de stage sluiten aan bij de vakinhoudelijke vorming van de studenten in de masteropleiding.

Er is een graduele opbouw van observeren naar het zelfstandig realiseren en begeleiden van onderwijsleeractiviteiten, van (relatief) eenvoudige naar meer complexe onderwijssituaties. Reflectie op het eigen handelen staat centraal in het stageconcept.

- Over het geheel van de stage dient elke student minstens 45u stage te lopen gericht op het zelfstandig ontwerpen en begeleiden van leerprocessen voor een groep lerenden:
  - Minimaal 30u wordt gedaan in een formele onderwijssetting.
  - Per gevolgde vakdidactiek wordt minstens 10u stage opgenomen in het betreffende vakgebied
  - Minstens 12u van de totale stage wordt afgewerkt in de 2e en/of 3e graad van het secundair onderwijs. Enkel in bepaalde gemotiveerde gevallen waarbij aan de vakdidactiek geen of beperkte bekwaamheden in het secundair onderwijs gekoppeld zijn kan hiervan afgeweken worden.
  - Studenten die vereiste bekwaamheid verwerven in meerdere onderwijsvormen worden geacht in 2 onderwijsvormen van het SO les te geven waarbij een evenredige verdeling over de 2 nagestreefd wordt.
  - Afhankelijk van de specificiteit van de afstudeerrichting is er naast stage in het secundair onderwijs ook mogelijkheid tot stage in een educatieve of professionele bacheloropleiding, DKO, volwassenenonderwijs, basiseducatie, HB05 en Se-n-Se.
  - Maximaal 15u van de totale stage afhankelijk van de afstudeerrichting kan gelopen worden in een bredere educatieve setting (bedrijfsopleidingen, jeugdwerk, musea, sociocultureel vormingswerk, buitenlandse educatieve stage enz) gekoppeld aan de eigen vakdeskundigheid.

Bij het vastleggen van concrete stageplaatsen wordt gewaakt over de diversiteit van de stagesetting i.f.v. het verwerven van de nodige competenties om als leraar adequaat te kunnen inspelen op de uitdagingen binnen grootstedelijke contexten, meertaligheid, implementatie van het Leersteundecreet.

Elke vakdidactiek kan aanvullend op bovenstaande minimale verwachtingen extra eisen opleggen aan de invulling/verdeling van de stage-uren. De invulling van de stage kan bovendien ook verschillen afhankelijk van het aantal stagevakken dat een student opneemt aansluitend bij een vakdidactiek.

Inhoud

Dit stagedeel sluit aan bij de vakdidactiek en de hieraan gekoppelde onderwijsbevoegd en omvat 1/3 van de verplichte 12 studiepunten in de programmatische stage.

Concreet bestaat stage A uit 6u observatie, 15u zelfstandig ontwerpen en begeleiden van leerprocessen voor een groep lerenden en deelname aan 3 mesoactiviteiten.

Studenten die in de loop van het academiejaar een interimopdracht opnemen kunnen stagevermindering krijgen (zie stagehandleiding).

Binnen dit stagedeel wordt ook aandacht besteed aan stemhygiëne, en EHBO en taalbeleid (verplicht te volgen seminaries).

Begincompetenties

Het volgtijdelijkheidsrapport kan je downloaden op oasis.ugent.be?cursuscode=H002294&taal=nl

Dit opleidingsonderdeel kan enkel in het curriculum opgenomen worden indien voorafgaand een credit werd behaald voor de corresponderende vakdidactiek of deze vakdidactiek gelijktijdig wordt opgenomen.

Eindcompetenties

- 1 Zelfstandig een onderwijs-leeromgeving ontwerpen.
- 2 Realiseren van reële onderwijscontexten conform de visie, kennis en vaardigheden ontwikkeld in de andere opleidingsonderdelen van de educatieve master
- 3 Leerdoelstellingen, werkvormen en evaluatiemethoden afstemmen op de beginsituatie van het doelpubliek.
- 4 Kritisch kunnen reflecteren op eigen handelen en leerproces tijdens en na de stage, hetzij individueel of in groep.
- 5 Gestructureerd kunnen rapporteren over het uitgevoerde werk en het achterliggende beslissingsproces.
- 6 Adequaat en duidelijk communiceren met leerlingen/studenten, collega's en ouders en een professionele en deontologische houding kunnen aannemen
- 7 Correct en adequaat de Nederlandse taal gebruiken
- 8 De student is zich bewust van mogelijke stemproblemen zodat deze voorkomen of tijdig vastgesteld kunnen worden. De student heeft inzicht in de mogelijkheden om de stemvaardigheid te verhoren
- 9 De student kan gepast omgaan met leerlingen met gezondheidsproblemen
- 10 De student kan dringende verzorgingstaken, eerst hulpverlening uitvoeren en indien nodig hulp inroepen
- 11 De student is zich bewust dat gezondheid en veiligheid belangrijke waarden zijn
- 12 Op een constructieve manier kunnen omgaan met feedback.
- 13 Blijk geven van gepaste attitudes.
- 14 Het takenpakket van een lesgever kaderen binnen een educatieve context.

Creditcontractvoorwaarde

Dit opleidingsonderdeel kan niet via creditcontract gevolgd worden

Examencontractvoorwaarde

Dit opleidingsonderdeel kan niet via examencontract gevolgd worden

Didactische werkvormen

Werkcollege, Hoorcollege, Stage

Toelichtingen bij de didactische werkvormen

Er zijn verplichte intervisiemomenten waarop de studenten stage-ervaringen uitwisselen.

Studenten participeren in het kader van de vakoverschrijdende seminaries verplicht aan het leerpad 'stem en spraak', de praktijksessie 'stem en spraak', het hoorcollege EHBO (alternatief aangeboden via e-learning), de praktijksessie EHBO. Taalbeleid: Studenten leggen in Ufora een online leerpad af dat bestaat uit kennisclips en oefeningen over taalbeleid, meertaligheid, en taal ontwikkelend lesgeven.

Voor de student-leraren in een LIO-baan (= inservice stage), zie de stagehandleiding.

Dit opleidingsonderdeel gaat uit van verantwoord gebruik van generatieve artificiële intelligentie (GAI). Tijdens de lessenreeks wordt toegelicht wat hieronder verstaan wordt.

Studiemateriaal

Type: Stage

Naam: Er zijn ondersteunende stagedocumenten voor de verschillende stage-activiteiten, beschikbaar via UFORA.

Richtprijs: Gratis of betaald door opleiding

Optioneel: nee

Bijkomende info: mogelijke printkost

Referenties

Vakinhoudelijke studiebegeleiding

De begeleiding van de stage op school gebeurt door de mentor en vakleerkracht (= de vakmentor) waar de student les geeft. De begeleiding heeft betrekking op de

voorbereiding en de realisering van de les. Dit is de werkbegeleiding. De mentor en de vakmentor evalueren de stage overeenkomstig vooraf bepaalde criteria vastgelegd in een lesevaluatiedocument. De begeleiding en evaluatie van de student door de mentor ligt vast in een overeenkomst, waarin de rechten en plichten van de student tegenover de stageschool worden geformuleerd. De begeleiding door de mentor betreft eveneens de ingroei in de school en de realisering van de meso-activiteiten.

De stagebegeleider (verbonden aan de opleiding, in casu de praktijkassistent en/of onderwijsbegeleider) staat in voor de contacten met de scholen, de individuele supervisie, feedback en begeleiding (zo mogelijk bij een bezoek aan de stageschool), de coördinatie, opvolging en begeleiding bij het stagetraject. Dit is de leerbegeleiding.

Evaluatiemomenten

niet-periodegebonden evaluatie

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de eerste examenperiode

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de tweede examenperiode

Evaluatievormen bij niet-periodegebonden evaluatie

Professioneel handelen, Participatie, Werkstuk

Tweede examenkans in geval van niet-periodegebonden evaluatie

Examen in de tweede examenperiode is enkel mogelijk in gewijzigde vorm

Toelichtingen bij de evaluatievormen

De studenten leggen een portfolio aan met o.m. de observaties; lesvoorbereidingen, leermaterialen, toetsen, enz.; evaluaties door de mentor, de vakmentor en de stagebegeleider; de eigen reflectieverslagen; de tussentijdse leerdoelen door de student zelf geformuleerd; een syntheseverslag met een oordeel over de eigen leervorderingen. Hierover heeft binnen de opleiding een afsluitend gesprek plaats met de verantwoordelijk lesgever en/of stagebegeleider. Voorafgaand aan de praktische oefeningen EHBO wordt via UFORA/CURIOS een computertest afgenomen die de kennis toetst, die aangereikt werd tijdens de hoorcolleges. De toetsing is verplicht te doorlopen i.f.v. deelname aan de praktijksessie

Na het doorlopen van het leerpad 'stem en spraak' en de zelfevaluatie kunnen de studenten een attest van deelname downloaden. Dit brengen de studenten mee als toegangsticket tot de praktijksessie 'stem en spraak'.Taalbeleid: Na het doorlopen van het leerpad en het afleggen van alle oefeningen kunnen studenten hun attest verkrijgen via Ufora.

Voor de student-leraren in een LLO-baan is permanente evaluatie voorzien via de alternatieve opdracht die zij uitwerken het portfoliotraject.

Eindscoreberekening

De student wordt beoordeeld op het totaal van de evaluaties op de verschillende stageplaatsen, waaronder de basiscompetenties van de leraar en de onderdelen taal en attitudes. Dit levert een totaalscore op van 100 punten.

-75% van de punten heeft betrekking op het feitelijke lesgeven in het proces dat de student als leraar doorloopt. De eindscore voor de component lesrealisatie blijft expliciet een score die het bereikte eindpunt en resultaat van een proces weergeeft.

-25% van de punten heeft betrekking op de kwaliteit van het stageportfolio en de deelname aan intervisiebijeenkomsten.

Binnen beide onderdelen kan elke vakdidactiek specifiek voor het eigen vak deelcompetenties naar voren brengen die essentieel zijn om te slagen.

De verantwoordelijke docent blijft eindverantwoordelijk voor het bepalen van het eindcijfer waarbij het eindcijfer geen rekenkundig gemiddelde is van de deelscores indien de som van de onderdelen geen adequate weergave is van het bereikte eindpunt in het stageproces.

Afwezigheid bij een verplicht vakoverschrijdend seminar wordt gesanctioneerd met

een vermindering van het totaalcijfer met 5 punten.

De verantwoordelijke docent ontvangt een certificaat van de bijgewoonde colleges en praktijkoefeningen en brengt dit in mindering op de totaalscore.

Stagelessen waarvoor tijd en plaats niet tijdig aan de vakdocent zijn meegedeeld, zijn niet van toepassing. LIO-studenten melden zich ook aan voor het eerste college.

Studenten die zich terugtrekken uit (een deel van) de periodespecifieke en/of niet-periodespecifieke evaluaties, krijgen een eindcijfer dat niet voor discussie vatbaar is

Studenten dienen uiterlijk 15 oktober ingeschreven te staan op de rol voor de educatieve masteropleiding. Aangezien het bijwonen van de oefeningen verplicht is, moet de student vanaf de eerste les van de betreffende vakdidactiek aanwezig zijn.

Faciliteiten voor werkstudenten

Werkstudenten kunnen op gesprek komen bij de vakdidacticus.